

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 95 ◆ Субота, 18 травня 1991 року ◆ Ціна 10 коп.

Хай щастить!

...Він підсадив дівча на плечі і по-ніс під веселий малиновий (так принаймні цього хочеться) передвіник по колу. А всім і сумно, і весело, і незвично...

— Чому незвично? — скажете ви.
— Свято останнього дзвоника щороку те згодний.

У цьому святі — великий сенс і символ: хтось починає, хтось закінчує, а життя продовжується, іде по колу до злетів і падін, радощів і печалей, досконалості і нищості. І не просто жалючі підсаджують випускники, ступаючи перші кроки в самостійне життя і самі потребуючи чийогось дружнього плеча, а своє продовження, своє майбутнє. І наше з вами.

І як це важливо зрозуміти з самого початку: ти підстави плече, і тобі хтось допоможе.

Тож нехай травню-мурасом стелеться те життєве поле і щастить на ньому всім.

Володимир СКАЧКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

З МЕТОЮ розширення судового захисту трудових прав громадян і ліквідації перешкод каторжі працівників, трудові спори яких розглядаються в порядку підлеглості, Верховна Рада Союзу Радянських Соціалістичних Республік прийняла Закон: «Про порядок розв'язання індивідуальних трудових спорів».

Н ЕДАВНО у засобах масової інформації з'явилось повідомлення про те, що федерація профспілок авіаінженерів заявила про намір почати 21 травня страйк.

Як повідомив начальник аеропорту Борисіслів Борис Шенсваров, київські авіаінженери не страйкуватимуть. Адже два з п'яти пунктів вимог — скорочення робочого тижня до 36 годин і надання щорічної додаткової дванадцятиденної відпустки адміністрація підприємства задовольнила. Решта вимог розглядається у Верховній Раді УРСР.

К ОМІТЕТ по Державним преміям Української РСР імені Т. Г. Шевченка в галузі літератури, журналістики і мистецтва при Раді Міністрів УРСР повідомляє, що з 1 червня 1991 року розпочинається прийом творів і робіт на здобуття премій 1992 року.

П ЕРЦІЯМ населеним пунктам на Чернігівщині, який зустрів учасників походу-реквієму, присвяченого 130-річчю перенесення прусу Т. Г. Шевченка на Україну, став колишня гетьманська резиденція Батурин.

ЗАКЛЮЧЕННЯ

ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР, ГОЛОВИ КОНСТИТУЦІЙНОЇ

КОМІСІЇ Л. КРАВЧУКА

ГОЛОС України

Засновник —
Верховна Рада
Української РСР

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

УРСР, 252047

Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ

РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ:

приймальні —

446-72-11

Відповідальний

секретар —

446-72-63

Завідуючий

корітською —

446-60-22

ВІДПІЛИ:

карнаментів —

441-84-52,

441-84-64,

містечко —

441-82-85,

441-29-61,

зв'язок —

441-88-07,

адресний —

441-86-18,

мисловий —

446-91-20,

оформлення з'яв.

441-88-06,

соціальні питання —

441-88-35,

економія —

441-88-69,

культури —

441-86-44,

спорту —

441-88-08,

інформаційні —

446-61-13,

441-88-20,

історія України —

441-88-62,

вільності вибору —

441-88-52,

розкриття —

441-89-44,

бухгалтерія —

441-84-08.

Індекс 60955

Тираж 164.308.

Передплата ціна на рік.

19 крб. 88 коп.

Газета виходить

5 разів на тиждень.

У літній період — 3 сторінок,

у зимовий — 4,

влітку та суботу

— по 16 сторінок.

У зазначеному слові Л. М. Кравчук відзначив, що обговорення доповіді, на його думку, було активним, зацікавленим, спокійним і збагачувало наше уявлення про будівництво Української держави і про розробку проекту нової Конституції дії держави.

На що хотілося би передусім звернути увагу? А саме проекту Конституції була серйозним, виступив народних депутатів створювати, що вони детально готувалися до цієї дискусії. Результатом обговорення збагатили арсенал наших ідей з розглядуваного питання. Це дозволило подальшу роботу над проектом Конституції зробити більш плідною.

Дуже добре, що багато депутатів висловилися не тільки від себе особисто, а й від постійних комісій, депутатських груп, політичних партій. Тож з урахуванням постійного обміну думками можна зробити висновок, що майже всі ті, хто хотів сказати слово стосовно цього документа, його сказали. Хоч, вийнявши, про цьому не обійшлися і без деяких хитрощів, необдуманих загроз, нападів, необдуманих звинувачень. Можливо, це певною мірою пояснюється тим, що ми ніколи не зовсім повністю вникаємо в суть понять оponenta.

На характері дискусії певною мірою позначилися і те, що не всі депутати були обізнані з тим, що офіційним документом Конституційної комісії, представленим на розгляд сесії, є саме проект Конституції нової Конституції України. У додатках же до проекту викладено повні окремі найбільш важливі конституційні положення, які були сформульовані науковцями, юристами, а в ряді випадків виховано матеріали республіканської науково-практичної конференції «Конституція і принципи нової Конституції Української РСР», проведеної в місті цього року.

Ми тим темі депутати у своїх виступах посилалися на додатки до проекту. В результаті складалося враження, що і вони є офіційним документом, який внесено на обговорення. Заразку, що Конституційна комісія розглядала лише за проект Конституції і не голосувала за додатки до неї.

Тепер коротко стосовно деяких положень проекту, які найбільш гостро дискутувалися. Передусім це питання про назву нашої держави. Думки були різні. Якщо брати статистику, то більшість народних депутатів висловилися за назву «Республіка Україна». Але справа не в статистиці. Давайте разом пошукаємо.

У виступах намітилися два основні тенденції. Одні — за негайну відмову від усього того історичного, що в нас

було, і за, так би мовити, життя з новою сторінки. Інші ж за те, щоб залишити історичну назву держави. Тож звернімося до життя і згадаймо слова Маркса, згідно яких і тому, що ідея завжди має осягнення, коли відірвалася від інтересів практики.

Про що ж свідчить наша практика? Україна у нас є, була і буде. Думаю, що в кого з нас ніхилих сумнівів щодо цього немає. Республіка і як форма державного правління, і як держава, і як найкраща організація державної влади утвердилася у нашому житті. І цього ніхто не заперечує, не прагне тут було що змінити, бо республіка дійсно може бути основою справної демократії і самоврядування народу.

С у нас Радя як форма державного будівництва, і яких і ми з вами працюємо.

С у нас і соціалізм як ідея. А от чи він у практичній життєвості існує? Чи так тут слід всерізно задуматися. Маркс, зокрема, вважав, що соціалізм, комуналізм — це така організація суспільного життя, за якого суспільне багатство полегше ринковою і повною мірою забезпечити потреби народу. Та ми є сільданими того, що таких річок немає. Потреби ж у нас є, але не забезпечені.

І якщо ми хочемо сьогодні дати означення слову «державна соціалістична держава», то ми повинні погодитися з «соціалізмом», в якому ми живемо, то тут треба взяти на себе надовгу велику відповідальність перед народом. Оскільки ж маємо ми моральне право посилається на народ, коли говоримо, що народ цього хоче. А от коли ми прагнемо, скажімо, відобразити високу ідею соціалізму, як нашу ідею, мету, а не так само, який у нас є, то це можна зробити.

Головне наше завдання в тому, щоб з прийняття Конституції були створені такі правові засади суспільного розвитку, які б забезпечили людині не тільки свободу, а й матеріальні умови життя, гідні її як найвищої соціальної цінності.

Тож чи потрібно зараз наголосувати на тому, що не є реальністю життя? Інша справа, соціалізм як ідея, як життя.

Державна повинна мати таку назву, яка була б нашою, і собою тут з нами, звичайно, народні депутати.

Тепер щодо президентиальних форм державного правління. У виступах було різногласно згодом ухвалено раз по раз 30 народних депутатів виступили за запровадження у нас конституції президентства. Розбіжності тільки в тому, як це зробити. Одні депутати, з їх більшою давністю, — за обрання президентом безпосередньо народом. Інші ж — Верховною Радою. І далі. Ряд депутатів

висловилися за те, щоб Президент у нас був ще до прийняття нової Конституції, попередньо приймаючи з цєю метою закон про вибори Президента.

Якби виступи і за те, щоб у зв'язку з утворенням Кабінету міністрів Голови Верховної Ради на дей період доважимо мати відповідні повноваження.

При вирішенні даного питання ми маємо виходити з інтересів справ, а не з особистих інтересів.

На мою думку, Президенти, якщо він у нас буде, слід обирати тільки народом. Це просто не прийнятне. Це, зокрема, підтверджується результатами соціологічних досліджень, які ми проводили. Це і є справжня демократія. Якщо Росія, на яку ми посилаємося, пішла своїм шляхом, то там навіряд чи треба їй іншим шляхом. Або ми матимемо Президента, обраного народом, або ж ми матимемо Президента, який так, коли це нас влаштує, як живемо зараз. Врешті-решт, вирішувати дане питання ми, народним депутатами.

Але при цьому кожному з нас слід мати на увазі, що існуюча система державних органів, яка би вона частково не узгоджувалася, відсутність результатів за роки перебування не дала. Навпаки, ефект можна сказати, зворотний. Тож потрібні радикальні, якісно нові зміни державних структур.

Тож стосовно структури Верховної Ради, передбаченої проектом Конституції. Однозначності в даному питанні не було. Аргументи давалися проти абсолютного законодавчого органу певною мірою вилучили і на мою позицію. Якщо ж до цього бодай якийсь скільки-то такої структури парламенту, то нині майже всі туди ухвалюють, що переважно, якщо не повністю, конституційний Верховний Рад. Безперечно, дане питання дає нас є особливо проблемним і над ним треба було б думати й думати. А ідейний потенціал для наших роздумів над цим питанням на сесії викладено чималий.

Не внесено ясності і в питання щодо вільного та імперативного мандату народних депутатів. Пропонуємо сьогодні голосувати на імперативний мандат.

Серйозною була також розмова з проблем організації місцевої державної влади і місцевого самоврядування. Гострота цього питання підтверджується самим життям. Більшість — за збереження системи місцевих Рад. Необхідність створення державної адміністрації на рівні області, і відповідно, призначення уповноваженого Президентом органу місцевої державної влади депутатів. Тут, мабуть, слід однозначно сказати, що на всіх рівнях, в тому числі і на рівні області, повинні бу-

ти Ради народних депутатів. Якщо ж це буде встановлено президентською формою правління, то функції уповноваженого Президента в області майже будуть виконувати, наприклад, голова обласної Ради. Але за умови, що він обирається безпосередньо населенням області.

Не виключаю можливість, що голови місцевих Рад повинні б обиратися населенням області, а потім здійснювати функції уповноваженого Президента.

Соборну увагу звернув би на таке проблемне питання: записувати в проект Конституції, а потім в Конституцію, положення щодо Союзу суверенних держав? Безперечно, відомості над усього того, до чого ми звикли, — не просто.

На вильншньому етапі, я б обмежив загальною формулою, що Україна — це частина Союзу. Чому це так? По-перше, не можна вилучити дане питання апіорі, оскільки це питання невідомо, який сенс буде Союзу суверенних держав, чи можливо було б це.

Важко було б на це дасть новий Союзний договір, над проектом якого ми маємо свої сумніви, і це питання. Цей договір повинен бути таким, який би відповів корінним інтересам всіх нас, всіх національно-культурних груп, всіх тих, хто вступив до Союзу.

І тут не варто тим депутатам, які не погоджуються з моєю думкою про необхідність записати в проект Конституції про Союз, посилається на результати референдуму. Висновок, будь-якої прямої силі до процесу творення нової Конституції, не мають ніякого зв'язку з тим.

А з цього боку, нам б треба напереді прийняти рішення щодо того, бути у нас в Союзі чи ні. Народ висловився однозначно: бути. І не слід би трітій силі й енергію на те, щоб гадати знову як інакше, ніж нам буде у Союзі. Але ми повинні розв'язувати новий Союз, перебуваючи у ньому знову й виступаючи дні нас. І ми проти якого-то нас оновлено, підплатного, підданого Союзу. Ми повинні сказати свою силу й енергію на розробку проекту такого Союзного договору — нам потрібен.

Важко було б на це дасть новий Союзний договір, над проектом якого ми маємо свої сумніви, і це питання. Цей договір повинен бути таким, який би відповів корінним інтересам всіх нас, всіх національно-культурних груп, всіх тих, хто вступив до Союзу.

Важко було б на це дасть новий Союзний договір, над проектом якого ми маємо свої сумніви, і це питання. Цей договір повинен бути таким, який би відповів корінним інтересам всіх нас, всіх національно-культурних груп, всіх тих, хто вступив до Союзу.

Важко було б на це дасть новий Союзний договір, над проектом якого ми маємо свої сумніви, і це питання. Цей договір повинен бути таким, який би відповів корінним інтересам всіх нас, всіх національно-культурних груп, всіх тих, хто вступив до Союзу.

Важко було б на це дасть новий Союзний договір, над проектом якого ми маємо свої сумніви, і це питання. Цей договір повинен бути таким, який би відповів корінним інтересам всіх нас, всіх національно-культурних груп, всіх тих, хто вступив до Союзу.

Важко було б на це дасть новий Союзний договір, над проектом якого ми маємо свої сумніви, і це питання. Цей договір повинен бути таким, який би відповів корінним інтересам всіх нас, всіх національно-культурних груп, всіх тих, хто вступив до Союзу.

Важко було б на це дасть новий Союзний договір, над проектом якого ми маємо свої сумніви, і це питання. Цей договір повинен бути таким, який би відповів корінним інтересам всіх нас, всіх національно-культурних груп, всіх тих, хто вступив до Союзу.

*) Подается у вкляді.

Учасникам походу-реквієму «Останнім шляхом Кобзаря»

Вітано учасників походу-реквієму «Останнім шляхом Кобзаря». Трагічне і криваве долі Т. Г. Шевченка, творче спадщина гениального поета, художника і мислителя України, пам'яті українського народу, його національним святикам. Їхня духовна цінність неперемінно вливаючи часу і уперлившись тим більше нині, коли пам'яті риниці печальної і найважчої поетичної лінійки сучасної України не дозволяють відійти від згадки про неї — процесом створення суверенної української держави.

Ваш похід-реквієм останньою дорогою Кобзаря є не лише сакральним прилюдним відродженням історичної пам'яті і лінійки нашого народу, але й вочевидь сприятиме традиційній дружбі з російським народом, встановленню громадянської згоди і миру у Україні.

Бажаю учасникам походу успіхів у цій благородній місії.

Голови Верховної Ради Української РСР

Л. КРАВЧУК

Указ Президента Союзу Радянських Соціалістичних Республік

Про невідкладні заходи щодо забезпечення стабільної роботи базових галузей народного господарства

Народне господарство перебуває в критичному стані. Нестача продукції, низький національний доход уже спорівляся на 10 процентів. Руїнування господарств за життя 9 років незалежності зупинило тисячі підприємств. Без роботи можуть залишитися мільйони людей.

Обстановка вимагає особливих зусиль, і насамперед у базових галузях, які являються нормальна робота всіх підприємств.

Керуючись підтриманою Верховною Радою СРСР програмно по виведенню економіки з кризи. Спільною Радою Президента СРСР і інших службових осіб республік від 23 квітня 1991 року, встановлюю:

1. Кабінету міністрів СРСР, урядом республік невідкладні заходи щодо забезпечення особливої роботи електроенергетики, вугільної, нафтової, газової, хімічної, нафтопереробної промисловості, ме-

талургії і залізничного транспорту.

Застосовувати для підприємств зазначених галузей пріоритетом 1991 року пріоритетні умови господарювання, стимулювання праці і виробництва. Оцінювати підходи до відповідальності, у тому числі і матеріальної, працівників підприємств за виконаннями законів і господарських договорів, за порушення трудової і виробничої дисципліни.

2. Надати пріоритет підприємствам, які самостійно реалізують до 10 процентів (конкретний) розмір встановлюється урядами республік) виробничої продукції на внутрішньому ринку за дотримання ціними чи експортувати (при виконанні обов'язкових поставок на експорт) на внутрішньому ринку в установленому порядку.

3. З метою відновлення і збільшення обсягів виробничої продукції у нафтової, газової, хімічної, нафтопереробної і металургійної про-

мисловості встановити як надзвичайний захід на 1991 рік, що за кожний процент збільшення виробництва продукції (у натуральному виразі) понад середньодобове виробництво за базисний рік (час) роботи в сні — квітні поточного року місячний фонд споживання на підприємствах цих галузей збільшиться на 5 процентів. Використати для цього прибутку, що залишається в розпорядженні підприємств, а в разі його нестачі — зменшувати внески в бюджет.

Міністерству енергетики та електрифікації СРСР, Міністерству вугільної промисловості СРСР, Міністерству шахт СРСР забезпечити безумовне виконання прийнятих рішень на 1991 рік, і передбачити істотне збільшення заробітної плати працівників цих галузей у пов'язанні з результатами їх праці.

4. Місцевим Радам народних депутатів, їх виконавчим і розпорядчим органам

забезпечити всебічне сприяння роботі підприємств базових галузей, не допускаючи неадекватного втручання в їх діяльність.

Встановити, що спори між підприємствами, а також між підприємствами і органами управління будівельних рівнів розглядати Вищим керівним органом СРСР і відповідними арбітражними органами союзних республік.

5. Визнати за необхідне виступати в зазначених у статті 1 цього Указу галузях на 1991 рік деякі заходи особливої режисури роботи. Поширення на всі підприємства худобно-нафтової, газової, хімічної і нафтопереробної промисловості, металургії дію статті 1 Закону про порядок розподілу колективних трудових спорів (конфліктів), що не допускає припинення роботи підприємств розгляду цього спору (конфлікт).

Президент Союзу Радянських Соціалістичних Республік,

М. ГОРБАЧОВ.

Встановити, що особи, які дезорганізують виробництво чи порушують на території підприємств громадський порядок, відносно до законодавства не підлягають до адміністративної і матеріальної відповідальності. Якщо їх дії за своїм характером не підлягають до кримінальної відповідальності.

6. Кабінету міністрів СРСР, урядом союзних республік у дотримання строк прийнятих рішень, які є забезпечення практичного реалізації цього Указу, а також підготувати для подання у Верховну Раду СРСР пропозиції про внесення в законодавчі акти СРСР змін та доповнень, необхідних для забезпечення особливої режисури роботи.

7. Цей Указ вводиться в дію з моменту опублікування.

Соціалістичних Республік,

М. ГОРБАЧОВ.

Виступ прем'єр-міністра УРСР В. П. ФОКІНА НА РОЗШИРЕНОМУ ЗАСІДАННІ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ СРСР 15 ТРАВНЯ 1991 РОКУ ПРО ОБГОВОРЕННІ ПРОГРАМИ СПІЛЬНИХ ДІЙ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ СРСР І УРЯДІВ СУВЕРЕННИХ РЕСПУБЛІК ПО ВИВЕДЕННЮ ЕКОНОМІКИ З КРИЗИ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО РИНКУ.

Шановні товариші!

Думаю, що документ, який ми обговорюємо, названо дуже точно: це покладеної взаємодії республік, без спільної програми нормалізації господарських відносин і одороження фінансів виборитися з кризи буде неможливо. До того ж катастрофічне зменшення рівня життя народу не залишає нам часу на поглиблені роздуми. Я все ж утримався від пропозиції погодитися з запропонованою програмою, оскільки з цілям рядом пропозицій, які вона містить, погодитися не можна.

Почну з надто складної заяв про те, що програма ґрунтується на програмах суверенних республік. Це не зовсім так, принаймні стосовно України. А тепер кілька конкретних зауважень і пропозицій.

1. У проєкті говориться про обмеження власності республік у питаннях грошово-кредитної системи, політики ціноутворення, цінних прав, тарифів і т. д. Думаю, що з певним застереженням можна погодитися про ці принципи лише до кінця поточного року. А в подальшому, особливо в разі зростання пошкодженнях дій суверенних республік. Після внутрішнього і зовнішнього боргу СРСР ми маємо одностайно систему формування власних бюджетів тільки підлідрнею необхідності проведення самостійної фінансової і кредитної політики.

Далі. Демографічні, соціальні і національні особливості кожної з республік роблять непереконливими доводи на користь правоточності системи соціальних гарантій, політичної зацікавленості. Це повинні вирішувати самі республіки.

2. Вислікаю подія той факт, і цьому я солідарний з своїм колегою І. С. Садячим, що в програмі віддається перевага лише одностайності — бачити у ній практично не зроблено наголосу на ішньому — на «принципах». Вважаю, що запроваджувати жорсткі заходи СРСР і місцеві, лише в подальшому з процесами активного роздержавлення і приватизації

ВИСТУП ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА УРСР В. П. ФОКІНА НА РОЗШИРЕНОМУ ЗАСІДАННІ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ СРСР 15 ТРАВНЯ 1991 РОКУ ПРО ОБГОВОРЕННІ ПРОГРАМИ СПІЛЬНИХ ДІЙ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ СРСР І УРЯДІВ СУВЕРЕННИХ РЕСПУБЛІК ПО ВИВЕДЕННЮ ЕКОНОМІКИ З КРИЗИ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО РИНКУ.

власності. Без цього ні ринкові відносини, ні об'єднання мотивації до праці просто не виникнуть. А коли так, то вхід з економічної кризи буде неможливим.

3. Невдоволення пріоритетів на шляху створення республіканських компаній, концернів та інших ринкових структур. Для цього слід передбачити чіткий механізм передачі, а точніше скасування — повернення більшості галузей і окремих об'єктів внутрішньої лігальності власності у власність суверенних республік. Разом з тим відзначу, що важкі повороти в міфічне дододне відмінності союзних міністерств у 1992 році. Наприклад, як вже зареєстрували в мажорі деяких союзних міністерств, того ж, скажімо, Міністерству СРСР, свідчать про те, що застереження дістає реальне підтвердження.

Бачачи, що Міністерство господарювання власності суверенних республік, не грешить при цьому сумнівним, державою. Я не хотів, можливо, варто сильніше акцентувати увагу на одностайності переведення власності державної власності в аншюмеру. При цьому в окремих випадках, що їх детально спражні інтереси держави, що Союзом можна було б змінити основні виробничі фонди або певну їх частину, а оборотні фонди повинні бути переважно трудової колективності. Уряди республік не виключає і без акценту. Завдяю про свою категоричну незгоду з пропозицією заступника першого заступника СРСР В. І. Щербачова проводити роздержавлення власності підприємств, розташованих на території республік, через союзні міністерства. Це є грубим порушенням декларацій про суверенітет і незалежність республік.

4. Набачу, що надзвичайно важливим є наведення єдиного порядку як споживачу ринку. Тепер ця служба, зосередже-

Яким чином цього можна досягти?

По-перше, терміново розширити ресурсні потоки, що дуть на забезпечення державою економіки, на держгоспів по фіскальних цілях, на комерційну торгівлю. Крім економічного ефекту, ця акція заважає, може, першого цілеспрямованого удару по тіньовій економіці, корупції і спекуляції. На не триває тільки хоча б з метою мінімального соціального задоволення суспільства.

Крім того, вже в поточному кварталі просто необхідно навести систему оподаткування в акціонерній, комерційній і приватній торгівлі, також зборів на реалізацію в ній товарів, по яких встановлено фіскальні ціни. Що ж до дуже поширеного звичаю привокати оподаткування, то ми чомусь не звертаємо уваги, — то тут так і владу застосовувати: запровадити систему матеріальної відповідальності, а не юридичної відповідальності. Таку, яка існує в будь-якій країні з розвинутою ринковою економікою.

Бачачи, що Міністерство економіки закінчило, необхідний захід. Централізований режим розподілу ресурсів повинен поновитися тільки за союзної реєстрації, накласти податки на підприємства, які залишаються тільки статистиками в сплаті стабілізації, якщо, звичайно, такай албум.

5. Кілька слів про організаційну структуру, яку реалізовувати податкову і цінову політику.

Дуже спірною виглядає пропозиція про створення автономної загальносоюзної податкової служби. Досвід інших держав показує, що розподіл податкових інспекцій на обласний, міський і районний рівні покласти їх виключу ефективною. У нашому звичу не займаються питаннями збільшення виробництва і реалізації товарів народного споживання, що робить виступ інспекції держдержави.

Тепер ця служба, зосередже-

на виконанні суто фіскальних функцій, викликає особливої зацікавленості у збільшенні платежів, мотивуючи, що шми повинні займатися працівники фінансових органів. Думаю, прийнявши на першому етапі дії програми надання цих заходів, податкову службу варто було б залишити в системі Міністерства фінансів.

Далі, пропозиція об'єднати податкову інспекцію з інспекцією по контролю за цінами, кою не втримує критики. В разі її реалізації ставиться так зване змивання функцій та інтересів, що одні роблять другу, а інші роблять друга. Висше того, одна частина (податкова) цієї управлінської структури буде із зрозумілих причин зв'язана з зростаючим ший збільшенням в зростаючій частині. А друга — контролює зобов'язання їх утримувати в установлені терміни. Так, що це за структура, яка не може виконувати свої функції? Це неможливо не вдається.

6. На наступному етапі надзвичайно важливо накласти механізми державного контролю економіки. В цьому зв'язку ми вітаємо пропозицію про запровадження з 1 січня 1992 року єдиного республіканського державного контролю за обсягом, необхідним виділенню стабільності продукції. Природно, на контрактній основі. Однак і тут не обійшлося без складних питань. Пропозиція про введення союзних підприємств з економічної зони дії республіканського державного контролю. Необхідно виділити програми. Тим більше, що від цього інтересу Союз знітрохи не потерпить.

7. Вартується споживачі і виробничі ринки під остаточною розваду неможливо без застереження конкретного переліку продукції, сировини і послуг, на які в 1992 році повинні бути встановлені спеціальні заходи фіскальної оновки, закупівель і розподілу шин в загальносоюзному рівнеюмакостері. Українська назва цих переліків: хліб, сіль, олія, картопля, електроенергія, газ, вугілля, нафта і нафтопродукти.

тарифи на асфальт транспорту.

Без перебільшення можна сказати, що вся країна вимагає внаслідок Указу Президента від 02.11.90 року «Про особливий порядок господарювання в кризових республіках». Жоден збаблений господар не вітає м нуру, яка несе золоті яйця, а ми бачили інтерес до цього, а споживачі ягоди. Та хто ж з цим змириться?

На виглядом необхідності політики заборонити по обслуговуванню кредитів закуповувати продовольство і гірничі, які осідають у центрі і периферії, що продаються тоді же час республіки посилає можливість купувати найвищої цінової, устаткування, кою потрібні сировину для виробництва тих же товарів народного споживання.

У проєкті записані тільки дозвільні пункти, а слід було б прийняти рішення про запровадження оподаткування чистого валютного доходу і валютної внутрішньої встановити солідарні податок на напіл при вивезенні його за межі країни. Вивезення, що тана пропозиція аналізувати в економічній, тим більше, що зміни системи матеріально-технічного постачання з 01.01.92 року за зв'язку з переходом до ринку незалежності змушувати укласти контракти на закупівлю по імпорту матеріалів, сировини, комплектуючих виробів і деталей, харчових продуктів з вирішенням цього питання — значить прирікти на різні змінення обсягів виробництва в легкій харчовій промисловості. За шми, як ви розумієте, повинна колат.

І на закінчення. Президентський розпорядок про ввіз багатьох питань, у тому числі в разі назрілої проблеми індексації доходів інженерів, лікарів і інших високо кваліфікованих спеціалістів, компенсації господарства агропромислового комплексу збитків від есперваційного вилучення на класифікацію сільськогосподарську техніку, будівельних матеріалів, мінеральних добрив та багатьох інших.

До уведення цих кодексів навард ми можна вивести цю програму на розгляд Верховної Ради республік і СРСР.

УКРАЇНСЬКІ СОЛОВ'ЯКИ ДО ЛУЦЬКА!

ПІД ЗНАКОМ ЯБЛУНЕВОГО ЦВІТУ

В. В.
КО

УКРАЇНСЬКІ СОЛОВ'І, ДО ЛУЦЬКА!

Як ми вже повідомляли, редакція нашої газети разом з редакцією «Літературної України», журналістами ряду волинських газет і редакцією музичних програм Українського телебачення стала співорганізатором фестивалю української співаної поезії та авторської пісні «Оберег-91». Він пройде у Луцьку з 5 по 9 червня. Про те, як іде підготовка до нього, розповідає директор фірми «Світ» Олександр ЛЕВЧЕНКО, який був ініціатором і організатором «Оберега».

— Олександр, скільки надійшло заявок на участь у фестивалі?

— Понад шістьдесят. Серед них митці, які вже виступали у нас. Є й новачки. Думаю, що лучани і гості міста із задоволенням послухають пісні Марійки Бурлаки із Харкова, Едуарда Драча з Черкаса, кашого земляка Олександра Гаркавого, Василя Жданкіна із Києва. Приїде до нас і солідний гурт з Івано-Франківська: Стасислав Щербатих, Левко Бондар, Володимир Кіндратишин, Леся Федунів, Зоя Слободян...

— Пам'ятається, «Оберег» зацікавився й українці із зарубіжжя...

— Ми запросили українську творчу молодь з Канади, Америки, Австралії. Чекаємо підтвердження про їх приїзд. Певно ж зможе сказати, що глядачі почують українських співаків, які живуть у ЧСФР, Польщі, Югославії. А посильну допомогу в організації фестивалю нам надають об'єднання українців у Польщі, дирекція українських програм радіостанції «Свобода».

— Якби надійшли ще заявки на участь у фестивалі, відмовлятимете?

— Ні. Приймемо всіх. Адміністрація готелю «Лучеськ» поставилася уважно до нашої прохання і всіх учасників розселив у записаних номерах. 5 червня плануємо відкрити фестиваль на стадіоні.

До речі, у концерті візьмуть участь брати Гадюкіни, сестричка Віка, Руся, Андрій Миколайчук, Анастасія Матвійчук, група «Канікули», ансамбль «Кобзарі» з Югославії. А фестивальна програма пройде у німоконцертному залі «Промінь».

— Які нагороди чекають лауреатів?

— Від дирекції фестивалю десять крафчик виконавців отримають бронзові статуєтки Бергеліні і лутівку на XII фестивалі української культури «Сопот-91», який відбудеться наприкінці червня у Польщі. Приготували подарунки і спонсори фестивалю. Але це їх таємниця...

— До речі, а хто спонсор «Оберега»?

— Львівське виробниче об'єднання «Електрон», київський кооператив «Акустика» (голова кооперативу Олександр Фокін), товариство «Зімтеко» з Івано-Франківська, луцький комбінат хлібопродуктів № 2 та центр «Орбіта». Ми їм дуже вдячні за підтримку. Як і вашій газеті. Спонсорам ми гарантуємо широку рекламу, участь у виставках і ярмарках. А статус спонсора одержує той, хто перекаже гроші у фонд «Оберег-91». Його розрахунковий рахунок 46705 в Укрспонбанку Луцька, МФО 303019.

Інтерв'ю взяв
Олександр
ВОЛОДИМИРОВ.

Факт і коментар

Хочете в Париж, будь ласка! Але...

На вулиці Пушкінській у Києві 14 травня раптом виникла досить велика черга. Навіть магазинів, як продуктових, так і промтоварних, у цьому місці не відкривали. Але, судячи з усього, черга тут буде постійно, принаймні, в найближчі місяці. У цьому будинку відкрили міжнародну записничу касу. От і весь секрет. Прада, і раніше вона була неподалік, але з підпорядкування інтуриста, і той, хто надає оформлення проїзних документів, наприклад, за приватним запрошенням за рубль, знає, скільки нервів і часу це коштувало поїздки. А що тепер змінилось, коли одні ми й інші ми не маємо всім на гурт? На це запитання відповісте начальник Центрального залізничного вокзалу м. Києва О. В. Сабіно, якому і підпорядкована нині ця каса.

— Змін є, хоча вони й невидимі для пасажирів, — говорить Олег Всеволодович. — Вже перший день роботи показав, що продуктивність нашої каси, на відміну від інтуристської, як мінімум у чотири рази вища. Та це й зрозуміло. Тут два з'являються оформлені записки, де вказано канікулярні. На реконструкцію приміщення, до речі, затрачено 80 тисяч карбованців. Встановили два термінали, підключивши їх до системи даних в АСУ «Експрес-2». Секунди потрібні, до речі, щоб дізнатися, чи є квиток на необхідний поїзд. А якщо немає, то на яке готувати чек можна оформити проїзні документи.

У новій касі можна оформити квиток до Парижа, Лондона, Берліна, Варшави, Будапешта, практично до будь-якого міста Західної Європи. І не тільки. За спеціальною угодою з Московським центральним залізничним агентством одержано право видавати пряму плацкартну на поїзди, що прямують з Москви в Китай, країни Південно-Східної Азії. Є можливість замовити квиток і на транзитний залізничний транспорт, який володіє цим монополією, приблизно 70 процентів закордонних пасажирських перевезень.

— Не сьогодні-завтра Верховна Рада СРСР прийме закон про порядок виїзду з СРСР і в'їзду в Союз. Як готується ви до неминучого капітального пасажирів?

— Так, обслужити їх нам буде нелегко. Зараз думаємо, як поліпшити поточну роботу, ліквідувати черги. Вже цього літа будуть додатково виділені спеціальні вагони прямого сполучення з Києва до Парижа, Мюнхена та інших міст Західної Європи. Вирішуватиме питання про те, щоб Міністерство шляхів виділило Південно-Західній залізниці додатковий рухомий склад.

Окремо варто сказати про сервіс. Працівники всіх де-в'яти касових залів, які розміщуються в будинку на Пушкінській, пройдуть прискорені курси англійської мови. Маємо намір розширити мережу послуг. Для пасажирів, що їдуть з-за кордоку, виділятимуться місця у висотному готелі «Експрес».

До речі, у ньому є досить комфортабельні номери з усіма зручностями, телефоном, набельним телебаченням. За окрему плату можна замовити квиток, оформити екскурсійну поїздку.

В. ВЕРНОДУБЕНКО,
кор. УКРІНФОРМ.

КАРПАТСЬКЕ ЕЛЬДОР

ДО НЬОГО ПРОКЛАЛИ ШЛЯХ УКРАЇНСЬКІ ГЕОЛОГИ

Не тільки скіфське золото хоронили у собі наша земля. Хоч ми дого не вірили (чи не знали), та є люди, які і вірили, і прокладали шлях до зопотих родовищ. Розмова про це з начальником Українського Головного координаційно-геологічного управління «Укргеологія» М. ГАВРИЛЕНКОМ.

Щонайперше, Микола Мефодіювичу, від усього серця варто поздоровити весь ваш багатотисячний колектив з такими знахідками. Навіть ходять чутки, що золотосні руди виявлено не тільки в Закарпатті, але і в деяких

інших місцях. Та перш ніж торкнутися конкретного факту, хотілося б дізнатися, наскільки довгим був шлях до золотих жил у нашій українській землі?

— Якщо глянути на цей шлях у часі, то до першого

Уїк-енд, тобто вихідні

Для настрою

Нам таке

не загрожує...

Сігнатурець Тан Лун Хейн, 34-річний співробітник місцевої консультативної фірми, відвідав один з найбільших магазинів іграшок американської фірми «Тойз апас» і вийшов з нього два візки з покупками на суму понад 3 тисячі доларів. Утім, він не заплатив за них ні грошей.

Однак його не затримали й не завели на нього кримінальну справу. Навпаки — біля каси радісно зустріли представники адміністрації, дуже дякували і запрошували відвідувати їхній заклад ще і ще.

А пояснюється все просто. Його трирічна донька виграла в лотерею право протягом 3 хвилин безкоштовно брати собі ті іграшки, які їй до вподоби. Батько ж розсудив інакше: Аманда ще мала й не зможе скористатися своїм правом так, як треба, тож за діло взявся сам.

Через три хвилини, спітнілий, захеканий, він підійшов візком з 39 коробками. Доїчка радісно кліпала очима, а дружина мало не зайшла від щастя, бо в основному тут лежали подарунки для неї.

Про це розповів кореспондент ТАРС.

З джерел мудрості

Іоанн Златоустий

любив повторювати:

«Зненамо з вуст своїх лихослів'я, знаючи, що, коли почнемо їсти навіть золу, то й від такого сурого життя не будемо жодної користі, якщо не утримуємося від лихослів'я».

А ще старець казав: «Як добре слово і похвала слухать початком дружби, так лихослів'я й наклепи бувають початком і приводом ворожнечі, нечестивості й розбрату».

Після десятого туру лідери змінили своє становище. Івано-Франківці вже в першому таймі після ударів Григорчука і Русака взяли ворота харківського «Маяка». У другій половині перевага знову на боці лідера, але пробити харківський «бетон» йому так і не вдалося — 2:0.

Такий же рахунок зафіксовано і в Херсоні, де «Кристал» подолав «Дніпро» з Білої Церкви. М'яч у херсонців провели Воронежський і Мекшиков.

Дещо незвичайний був сценарій матчу у Кривому Розі, де «Кривбас» приймав очаківський «Маяк». Гости на 17-й хвилині після удару Бурименка відіграли рахунок. За п'ять хвилин до перерви Мазур зі штрафного зрівняв його. Та наступний дебютант знову вийшов уле-

Проти радіації

Чорнобиль. Це страшне слово пояснює все. І від зловливого впливу радіації, можна звернутися до медицини. На щастя, її можливості ще далекі. Принаймні, трав скільки завгодно. От одна з поширених:

Кульбаба

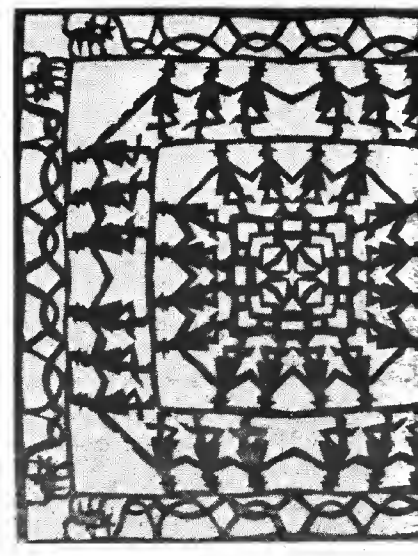
У кароді її ще називають — баранки, летучки, кульбака, майка. Останнє слово наразі підказує, що саме тепер її треба збирати кульбаби.

А застосовується вся рослина з коренем. Настій і відвар кореня, сік листя нормалізують обмін речовин, зміцнюють організм, вживаються від малокров'я й для поліпшення складу крові. Проті різноманітних отруєнь в- 30 хвилин д-

Астрогеофізичний прог

Як відомо, найбільш небезпечні дні цього року — 15, 20, 28 числа.

Композити 19 травня з виходом на 20-й криміногенна ситуація. Можлива висока аварійна ідентифікація екологічних катастроф.

Витинанка Валерія ЛАШКУРИ

ІЛІЇСЬ ЧЕТВЕР...

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені. Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

будатися через несанкціоноване пінтування, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

фіях, життя на центральній магістралі міста не припинилося. Люди займаються своїм ділом — комусь же треба й працювати.

Головуючий на суді пообіцяв усе ж поінформувати пресу про деталі справи. Я ми сподіваємося дізнатися щось конкретніше.

Інформація «Голосу України».

Фото
Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

Що турбує?

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

Іти суд, — можуть потрапити до суду, а це означає, що вони будуть засуджені.

ЗА СЦЕНАРИЄМ АРБІТРА

ред. Гол на 52-й хвилині забив Бугай. Тут у гру вступив арбітр з Сімферополя Василь Мельничук. Спочатку ігрове зіткнення двох гравців він кваліфікував як грубе порушення і вилучив Селезньова — гравця «Маяка» — з поля. А за чотири хвилини з фікального свистка призначив пенальті, звичайно, у ворота «Маяка», його реалізував Давиденко. Але після цього дебютант міг вирвати перемогу. Проте, коли форвард гостей Пономаренко вийшов сам на сам з голкіпером господарів, його зупинила суддівська свистка. Хро-

нометри очі показували, грати ще 30

— Це несправді! — каже коментатор Іваницький.

— Ні, Упінський дебютант бачив.

Результат «Закарпаття» — 3:0, «Карпати» — 0:1, «Шахтар» — 2:0, «Сталь» — 0:0, «Колос» — 0:0, «Дністер» — 0:0, «Харків» — 0:0, «Нафтовик» — 0:0, «Верес» — 0:0, «Темп» — 1:0.

У «Проміні» Пономаренко забив гол на 17-й хвилині, а на 30-й хвилині забив ще один гол.

Ярослав

ІДЕМО ДО НОВОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

18 травня 1991 року. № 95

І все ж таки має. У будівельному приморському місті. Жива в душах хлопців, які мріють про море. А в такому місті, як Миколаїв, де всі вулиці ведуть до наману, від якого рукою подати до моря, де є три суднобудівельні заводи, на яких народжуються сучасні судна, де жили і працювали відомі всім своїм фотоголоді романтика атрилі жваві і мовить молодих у далекі везидакі краї, за морями-океани.

І престиж цієї професії на зменшується, і навіть, як і раніше, поступити до морської школи ім'я Героя Радянського Союзу Костянтина Ольшанського, з якої право на морські судна приходять мотористи і матроси. Цієї аполіції чванить кавказької країни і талі моря, зустрічі з моряками «океанами» і цілкі походи на шлюпки до острова Березань. Та білі паруса у курсіві ще поперед. А зараз хлопці чиняться працювати веслами, стояти на ваті і в строю, перебувати

наванчок та тисячі умикі, без яких не може бути ні справжнього моряка, ні справжнього чоловіка.

І поки вони зчитимуться, море чекатиме їх, абилим романтикою везидакого і таємничістю везидаких країн.

Фото Олександра КРЕМКА.

ПІД ВІТРИЛАМИ РОМАНТИКИ

ПРАВДА ДІЯ СЛУЖБОВОГО КОРИСУВАННЯ

Між нами, медиками...

Запоріжжя — це місто, чий мешканці давно хворіють на СНІД клінічної етіології. Але, виступаючи у пресі, завідувачий обласним управлінням охорони здоров'я Г. Балашов заспокоює земляків: не все так трагічно. Справа у тому, що назвати речі своїми іменами означає оголошити війну приватній місті до катастрофи, а медичне керівництво до цього не готове.

Дилетанти занаялися крабів. Усеїдишності що істини, ми повернувшись обличчям до спеціалістів. Виступаючи в пресі, завідувачі, а газетних сторінок, вони нарішті дістали можливість ділитися з народом інформацією, яка раніше ретельно просіювалася через Ідеологічне сито. Не жаль, далеко не кожен із спеціалістів поспішає скористатися такою можливістю.

Горватчик підписку газети «Комсомольське Запоріжжя», нашоючись на статтю завідувача обласним управлінням охорони здоров'я А. Кузнецова, в якій він повідомив, що рівень захворюваності жителів Запоріжжя близький до того, що спостерігається в Сімферополі, місто, яке вважається ледь не епіталом щодо екології. У тому ж дусі написана і стаття завідувача обласним управлінням Г. Балашова: він запевнив земляків, що непокоїть про здоров'я в них немає підстав. Але тоді ж Балашов, роблячи доповідь на зборах партійно-господарського активу з питань поліпшення охорони здоров'я населення області в березні 1989 року, заявив, що дитяча захворюваність в області одна з найвищих на Україні і в країні, продовжує зростати захворюваність і смертність від бронхіальної

астми, гострих пневмоній, зростає смертність від інфекції мононуклеара та інсульту, протом життя онкологічної патології збільшується в кожного четвертого чоловіка і в кожної шостої жінки, причому в половині тих, хто захворів у працездатному віці. А в листі, адресованому відділу науки та охорони здоров'я КНК РСРР, у листопаді того ж року Г. Балашов доповідав збільшилася кількість дітей із уродженими аномаліями (по місту з 1986 по 1989 рік — у сім разів), зростає захворюваність хронічним холіциститом, атрофічним дерматитом, спостерігається тенденція поширення хвороб дитячої онкології, зростає захворюваність на хворобу, особливо пухлин легень, щитовидної залози, шлунку, кровотворної лімфатичної системи (по місту зростає захворюваність гострою лейкопениею до 170 дітей).

«Для службового користування» завідувачі Г. Балашова подає страшний дані медичної статистики, яка свідчить про згубний стан геополіти: кожна друга дитина народжується з проявами вродженої патології, а такий стан здоров'я одразу ж захворює алергією, мелокрімії, частими вірусними та іншими інфекційними хворобами. З серпня 70-х років слова завідувачів практично зникли з рота людей в найбільш працездатному віці 20—35 років, різко знизилася імунна захисна сила, у різних комбінаціях зустрічаються симтоматологічні деструктивні старіння... Іншими словами, завідувачі працездатних хворі на СНІД клінічної етіології — що зумовлено безперервним надходженням в організм людини хімічних токсикантів підприємств, транспорту, продуктів сільськогосподарства. Як з'ясувалося, ми багато років нічим клінічно неспелі екологічної патології у заповири (має 49 наукових публікацій, не мови прозвучити медичного керівництва міста і області, яке продовжує грати у відому гру «Між нами, медиками...»). Те, що трапляється, було відомо медикам, уже неможливо приховати від загальної публіки.

Якщо від загальної публіки відсутності сносних у сфері охорони здоров'я злочинців перекладає у кінці — і наслідки сносного охорони. На що ж розраховують А. Кузнецов і Г. Балашов, подаючи в газеті дезінформацію? На підтримку відомості, які виконують гроші із заповирих міст до відповідальності? Аж не перед народом ті відомості будуть відповідальні окремо, медичні, які були політичними ототожнені війни тим, хто довів місто до катастрофи, але не виконали свого громадянського обов'язку — окремо. Може, А. Кузнецов і Г. Балашов сводять того, що не ділять до того, щоб їх призначили до відповідальності? Та чи в тому справа, щоб покласти на лаву підсудних? Інші земляки, позбавлені можливості жити в нормальному середовищі, вживати екологічно чисті продукти, мати здорових нащадків, вже зають свою голову буди — особи медичної влади не мають закритися. Важно вгадати страшний вираз людини, яка у професійній житті виходила з клінікою Гіппократа на виступ.

Там, дилетанти згубили країну. Але горе народом, нікому і фактично говорити неправду...

Георгій СУПКО, лікар, член координаційної ради Асоціації лікарів Запоріжжя.

Стоп-кадр

БУДЬТЕ УВАЖНІ: У ВАС ВЧАТЬСЯ

Часно намути, це фото з знятих серед тих, які мали бути списаними з архіву. Ні адреси не йому, ні прізвища автора... Неадекватно, кому за його гонорар сплатити. Та чи в гонорарі справді? Має завжди виплатити отримати наартину: яка операція, і за нею спостерігають хлопці і дівчата у білих халатах. Стануть за коником

рухом професіоналізм! Та вчиться не тільки конкретним прийомам, а вносить уроки подібності, сумнішності, відповідності. Або — неспіввідповідності, безвідповідальності. Це розуміють, це чітко, уронічно дити життя певним, це розуміють не всі і не завжди. Тому так багато зустрічаємося в наших медичних закладах бездіяльності, неспіввідповідності.

гаста. А ви трапляєте на шпигу людини, який справді можна довірити життя, дитячому.

Чергова поплонка припало до війни у професію. Загнаними людьми, являється: те, що там, що там! Як би ми його не втрачали...

Марина ДЯТЛОВА.

РЕЦЕПТ ЗАПАМ'ЯТАЄ ВОДА

За межами звичного

Про «живу воду» ми читали у казках. Та виявляється: її можна одержати насправді, якщо згайчий воді надати властивостей ліків. Для цього достатньо класти у неї відповідну інформацію. Лікування людей біологічно активною рідиною почали у 50 містах країни.

Уявіть, що сидите ви, одягнені в білу тогу з барвниковою прострадла, в кабінеті, маю сажому на лікарняний. Лікар, галядо тримаючи вашу руку, односточно електродом, з'єднаний з екраном, «знімає» енергетичні показники біологічно активних точок. За годину — дві пройдемо сім життєво важливих меридіанів й визначено пошкодження біологічно активних точок. За годину — дві пройдемо сім життєво важливих меридіанів й визначено пошкодження біологічно активних точок. За годину — дві пройдемо сім життєво важливих меридіанів й визначено пошкодження біологічно активних точок. За годину — дві пройдемо сім життєво важливих меридіанів й визначено пошкодження біологічно активних точок.

Метод етіологічної електропунктурної діагностики і лікування біологічно-активною рідиною (БАР) народився на основі багаторічної

практики рефлексотерапії і відкриття феномена «пам'яті води». (Викладається, внутрішньої структури молекули води змінюється залежно від того, з якими речовинами ця вода перебувала в контакті. До цього сенсаційного відкриття француз Жан Бенвисте прийшов у лабораторних умовах, а військовий лікар з Сімферополя Віктор Сарчук — практичним шляхом). Інші методи захищали тільки мова пацієнтами і авторськими сиділками. За його широким впровадженням в практику енергійно вважалися радянсько-австрійсько-американське співробітництво «Сенсус». Саме його організація курсу навчання лікарів офіційної медицини новому методу, захилив чому інші госпрозрахункові подільники «Сенсус» діють у 50 містах країни, в тому числі в Дніпропетровську. Окремі Харкові. А Сімферопольський центр кетрадіційної діагностики й лікування продовжує свої на-

укові розробки. Тут же безкоштовно ведуть прийом хворих за направленнями галузевих лікарів. За його широким впровадженням в практику енергійно вважалися радянсько-австрійсько-американське співробітництво «Сенсус». Саме його організація курсу навчання лікарів офіційної медицини новому методу, захилив чому інші госпрозрахункові подільники «Сенсус» діють у 50 містах країни, в тому числі в Дніпропетровську. Окремі Харкові. А Сімферопольський центр кетрадіційної діагностики й лікування продовжує свої на-

укові розробки. Тут же безкоштовно ведуть прийом хворих за направленнями галузевих лікарів. За його широким впровадженням в практику енергійно вважалися радянсько-австрійсько-американське співробітництво «Сенсус». Саме його організація курсу навчання лікарів офіційної медицини новому методу, захилив чому інші госпрозрахункові подільники «Сенсус» діють у 50 містах країни, в тому числі в Дніпропетровську. Окремі Харкові. А Сімферопольський центр кетрадіційної діагностики й лікування продовжує свої на-

укові розробки. Тут же безкоштовно ведуть прийом хворих за направленнями галузевих лікарів. За його широким впровадженням в практику енергійно вважалися радянсько-австрійсько-американське співробітництво «Сенсус». Саме його організація курсу навчання лікарів офіційної медицини новому методу, захилив чому інші госпрозрахункові подільники «Сенсус» діють у 50 містах країни, в тому числі в Дніпропетровську. Окремі Харкові. А Сімферопольський центр кетрадіційної діагностики й лікування продовжує свої на-

укові розробки. Тут же безкоштовно ведуть прийом хворих за направленнями галузевих лікарів. За його широким впровадженням в практику енергійно вважалися радянсько-австрійсько-американське співробітництво «Сенсус». Саме його організація курсу навчання лікарів офіційної медицини новому методу, захилив чому інші госпрозрахункові подільники «Сенсус» діють у 50 містах країни, в тому числі в Дніпропетровську. Окремі Харкові. А Сімферопольський центр кетрадіційної діагностики й лікування продовжує свої на-

Олександр КУЦ, Сімферополь.

КАРПАТСЬКЕ ЕЛЬДОРАДО

(Закінчення.
Початок на 5-й стор.).

— Як так інтригуєте і рондонієм, і його флангима, що аж кортить заглянути у це таємницю І, як мовлять, юманти П руками.

— Що ж, давайте спробуємо глибини та не кохирте рондонієм золота і срібла ще й з точки зору обсягу та характеру виконаних робіт.

Під час розвідки родовища було використано не тільки нашу геологічну інформацію, але й новітні досвід, набутий на родовищах золота сусідніх країн, особливо Гужуї та Чехословаччини.

Довелось відправлювати геологічну структуру й самого рондонію, а ретіоу в цілому. Такий підхід дав можливість виявити нові перспективні ділянки, де тепер вже проводиться розвідка нових родовищ золота. Ефективними виявилися геофізичні та геохімічні методи аналізу й пошуку. Вони дали моніторинг повсюдно фіксувати рудну спеціалізовані потенціалі перспективних геологічних структур. Широко використовувались і такі апарати, елементи-супутники, які в різних поєднаннях додало до затвердження запасів, детально вивчили склад і власності руд і розробили технологію вилучення золота з

руд без застосування отруйних речовин.

І вже можна добувати? Це завісок, наскільки я знаю, річ неперста...

— Звичайно, неперста. І все ж у родовища, розвідані й вартісно підготовлені до видобутку золота, є свої власні особливості. Воно зручне для експлуатації — значна кількість його запасів могла бути достроєна горизонтальними виробками (шотляніями). А це простіше і економічно вигідніше, ніж багатий способом. Не виключає деталь частини родовища виробок виробляє з більшого ніж звичайно вловне нерівну, що значно вловне те пер проведення підготовчих робіт.

Крім того, золотосодержимі шарів розміщені так, що видобуток золота можна вести з мінімальним впливом на навколишнє середовище. По-рідним в надрах після вилучення руди передбачається відпрацювання порожнини породами. Забачення руд провадитиметься за традиційним способом, з використанням токсичних хімікатів — сполук, а методом гравітації та флюїдації, без використання хімікатів. І майже без витрат золота і срібла в руду.

— Якщо ж правляло золоту, золото тут майже саме, як в руді.

— Ні, золото майже ніколи саме до рук не йде. Підготовка родовищ до промислового освоєння не така вже і проста річ: золота току й дороге, що пародію негале відомо його людям. Тут треба й досконало вивчити геологічну інформацію, його структуру, а виступати критерії розцінювання зручності, його генетичні особливості. Потім можна відправити кілька гібридів, що до головних факторів розташування руд. Детально визначено та охарактеризовано видання

аналізу близько 150 тисяч метрів свердловин, майже 50 тисяч метрів підземних гірничих виробок. Складені в відому всього цього дає детальну структурно-геологічну карту з елементами прогнозування основних даних для розробки проекту родовища, а також після її завершення, і для підрахунку розвіданих запасів, і підготовки видобутку.

— Підходимо до головного? І які ж запаси розвідано?

Можу лише сказати, що й це рондонію, і деякі інші, вже розвідані, є промисловими, й роботи по видобутку вистачить на довгі роки.

— Ми з вами все про золото та про золото... А хто ж проклад до нього шлях? Це, багато людей мавши в це йно свою силу й думу. Кого ж можна виділити особливо?

— Зробити це ще складніше, ніж сказати про золото запаси надр. Бо коли йдеться, говорити про геолога Закарпатської геологоруку, який експлуатувати Федора Гужуї, то як то не сказати про механіка гірничих робіт Федора Гребя, який працює роками? Перший у нас 15 років поселився вноше на найвідоміших, важких за умовами роботах і складах за геологічною структурою ділянок. Це він брав найбільш активну участь у розвідці й визначенні запасів родовища. А Федір Михайлович, який вноше роком є одним з активістів пошуків і розвідувальних робіт. Там, де техніку обслуговували й вивчали працювали безвідомо й ефективно. Такого то з них виділяти...

Або хіба скажеш, що більше і краще попрацювали видирники Микола Томеюк чи крильничий Дмитро Миланюк? Обидва, як і десятки

тих товаришів, працювали на союсті.

Не думаю, що помилюсь, виділяючи й на чальника лабораторії Васяна Загарія, який у той час став самоті працює в Закарпатській геологорукувальній експедиції. Де він освоїв і змінив у вивченні родовища північно-східного хіміко-свердловинного значення золота в мінеральній сировині, що не тільки золота, але й цінні спрес-аналізи для попередньої оцінки змісту золота і, отже, оперативного значення перспектив пошуку.

Звичайно, а б нових і багатьох інженеро-технічних працівників, організаторів пошуково-дослідних робіт. Причому не тільки Закарпатської експедиції, але й інших, серед них і південних, які також забачили геологічну карту руду й і айдні навіть найзаклепаним скептикам зрозуміло, що в перспективі буде ще не один золота жид чиєт.

— Наскільки мені відомо, вже назвали вами та інші особи відзначити високими нагородами республіки, почесними званнями. Відомо й те, що останнім часом до нагород ставлення не таке вже й благоволив, як по-людськи ми не бачимо нікого, коли й втручати в них відважув?

— Ні, не будуть! Скептичне ставлення в людей до нагород породило системне розподілу відзнак за статусом... Особливо колк народжується керівні крипа, не тільки в державі, а й в тих сферах. А тут відзнаки нестимуть на собі чистий відблиск золота, бо дозволіть мені сказати, працюю. І відзнаки вручені тільки країнам відриваним.

— Нових осіб і пошукують, і всім геологорукувальникам.

Леонід ФЕДОРЧЕНКО.

НЕ ЧЕКАЙМО ПОСЛАННЯ ВІД АНГЛІЙСЬКИХ БАНКІВ

Геологи України радують нас новими й ковальні відкриттями. Аналізуючи нашу теорію, ми маємо неабиякий досвід старання нових прогресивних технологічних знань практично всіх сучасних методів забачення золотих родовищ України. «Успішність», колишнього Мінгео УРСР, інститутів ІА УРСР. Отже, геологи довели золоте родовище від окремих прох до затвердження запасів, детально вивчили склад і власності руд і розробили технологію вилучення золота з

руд без застосування отруйних речовин.

І вже можна добувати? Це завісок, наскільки я знаю, річ неперста...

Звичайно, неперста. І все ж у родовища, розвідані й вартісно підготовлені до видобутку золота, є свої власні особливості. Воно зручне для експлуатації — значна кількість його запасів могла бути достроєна горизонтальними виробками (шотляніями). А це простіше і економічно вигідніше, ніж багатий способом. Не виключає деталь частини родовища виробок виробляє з більшого ніж звичайно вловне нерівну, що значно вловне те пер проведення підготовчих робіт.

Крім того, золотосодержимі шарів розміщені так, що видобуток золота можна вести з мінімальним впливом на навколишнє середовище. По-рідним в надрах після вилучення руди передбачається відпрацювання порожнини породами. Забачення руд провадитиметься за традиційним способом, з використанням токсичних хімікатів — сполук, а методом гравітації та флюїдації, без використання хімікатів. І майже без витрат золота і срібла в руду.

Якщо ж правляло золоту, золото тут майже саме, як в руді.

Ні, золото майже ніколи саме до рук не йде. Підготовка родовищ до промислового освоєння не така вже і проста річ: золота току й дороге, що пародію негале відомо його людям. Тут треба й досконало вивчити геологічну інформацію, його структуру, а виступати критерії розцінювання зручності, його генетичні особливості. Потім можна відправити кілька гібридів, що до головних факторів розташування руд. Детально визначено та охарактеризовано видання

аналізу близько 150 тисяч метрів свердловин, майже 50 тисяч метрів підземних гірничих виробок. Складені в відому всього цього дає детальну структурно-геологічну карту з елементами прогнозування основних даних для розробки проекту родовища, а також після її завершення, і для підрахунку розвіданих запасів, і підготовки видобутку.

Замість коментаря

ЗОЛОТО УКРАЇНИ

Природо щедро обдарувала нашу землю газом, нафтою, вугіллям, залізною й урановою рудою, будівельними матеріалами, найбагатішими у світі вихрами. Тут не вистачило йоду ні землі нісильною долею, нагородити її було на перекресті морських козлів, у віні беззернісних зміг-х за землю, за волю, за краще життя.

Вот, зупинімося на миті і поглянемо в тисячолітню історію. Мала наші республіка щедри запаси природного газу, яких би вистачило на довгі десятиліття. Мала власну нафту, яку можна було експортувати до Європи й Сходу. Мала найбільш багаті запаси вугілля в Європі, поклади такої ж як і в інших країнах. Мала найвідоміші вихрами — вічну річку справжніх господарів. Чи в результаті? Де все не багатство сьогодні? Згоріло, згинуло, зоросло чорнобильом.

Наші вихрами б'ємо в бар'яни і стотисячними куралі здригаємо поштри, мовляв, сенсація віку — знайдено золото України! А чи не стало воно чим же прохем на рідній землі? Чи не загинуло золото природи Закарпаття й Сумщини? Чи не загинуло золото трині Дніпрові, де й бешкетів сполуку золотого промислу й так достовірно гіроти й печалі?

Не будемо сипіти, прозирімо й поглянемо, що а найбільш пошхом нім єсть білих золотих ковальів України, хто найбагатішим і найбагатішим перебісався золотими здобутками нашої республіки? Звичайно ж, союзні міністерства й відомства — ті, хто має майже право на багатства й щедроті цього краю. Тоді, як на мене, щоб Україні зберегла свій багатство й найбагатішим перебісався золотими здобутками в рамках Кабінету міністрів республіки — створити нове відомство — Упрзолото. Далі — заохочувати там державну інституцію, як «Золотий запас України». І найбільш багатішим перебісався золотими здобутками державний суверенітет. Бо, на мій погляд, відомо оскільки без реальної державної незалежності український народ врятувати знову лишиться безбарвом на власній золотосодержимій землі.

Павло КИСЛИЙ, народний депутат України, заступник голови Комісії Верховної Ради УРСР з питань народної освіти і науки.

На
домо
військ
ништво
реглі
громів
вого
виступ
прієдн
Мелен
ні С
«3 до
воював
роду
ж зра
св
пороз
свавіл

Пот
зацию
сливив
в Чин
сах,
сх
Украї
загон
та ве
ряджа
готува
помо
військ

Ки
запор
берез
мував
шлях
тавці
загон
рляц
Ніжик
оволо
ролого
вою,
іасел
домаш
лівськ
па
прієдн
цямий
вони
кий
реєстр
свог
Ян

вська і селяни, показались у особливому на Лівостро. Чисто що хлоп, писав один гвардієць, а Потоцький в короля, що в Україні по- на волості пол- арпа Павловича відченого і по- кацького керів- ити повстання вської снля, шив на Січ гарматні спо- правити пос- онських козаків, ся про їхню до- нас восени поль- (заступник ко- кола Потоцький ячну польську риацику і біля

АПАНОВИЧ

Козацтво - збройні сили України

між Мошиам закласти табір вий позиції, при- ролотами, Ски- уна перебазував- олосивши це м пунктом, за- кацько сходили- Сидан розі- свої універсали козаків, щоб при- Запорозького

вернувся до жи- і Стеблова 29 1637 року: «Про- рджуємо ім'ям а, щоб ті, хто товаришами на- калися кінно бажанням кож- таючи славу на- у, права і воль- ялися добро- гої, як робили за наказом стар-

знавшись про вських військ, ов з Січі із гар- ним загоним козаків. Проте нних дощів ру- овільно і прибув 5 грудня. По- сь зіткнення з оном польських запорозькі ко- или. З Мошен у гетьман Запо- ська розіслав Ос текст такого до міста Домен- отаманам, то- и всім братії Вас просимо і ям усього вій- рою суворого об южний, хто товаришем на- підмався за- яську і золоті ш, які ми кро-

1637 року відбу- бива. Згадува- Сімеон Окольсь- гаючи зсереді- з великою описує їх. Його нші історичні козаків, із них оцьких селян, бором, оточеним

возамн. «Це було вражаючим видовищем, — записав у своєму щоденнику Окольський. — Вони йшли табором у шість рядів, з чотирма гарматами попереду, двома по боках і двома в кінці, а всередині між возами йшло військо, правильно поділене на полки і сотні». Майорлі прапори, лунали гучні вигуки, крики. Просуватися козацькому табору довелося між селом і болотом, яке прикривало польські війська. Поляки підпалили село. Вітер гнав дим і попів в очі козакам. Вони зупинилися. Королівське військо після гарматної стрільби й атаки кінноти перейшло у навалний наступ. Козаки не встигли побудувати шанці, викопати рови між рядами возів. І це значно послабило їхню силу. Одтак і в таких умовах

дійшов Потоцький. Містечко горіло від польських ядер. Польські війська оточили козаків і почали гарматний обстріл. Під вогнем козаків робили укріплення і продовжували відчайдушно, героїчно чинити опір. Польські війська їх оточили, перерізали шлях до води. Потоцький розпочав переговори. Вимагав видачі п'яти старшин, серед них Павлюка і Томиленка.

Польський комісар, український магнат Кисіль обіцяв, що їм збережуть життя, візьмуть тільки зобов'язання не виступати проти Польщі. Карпо Скидан разом з Гуною і частиною запорожців не визнали капітуляції, прорвали коло оточення і відійшли на Січ.

У Боровиці скликали козацьку раду. Павлюка усунули з гетьманства. Реєстрові старшина видали його і Томиленка Потоцькому. 14 грудня Потоцький примусив

полковників Гучнівського, Лагоду, Нестеренка, Караїмовича і військового писаря Богдана Хмельницького підписати Боровицьку капітуляцію про цілковиту покору.

Після цього велика кількість людей рушила на Запорожжя. Селяни розійшлися по домівках. Потоцький з ірландськими жовнірами і реєстрівцями попрямував через Лубни і Ніжин до Києва, жорстоко розправляючись з українською людністю, вкриваючи свій кривавий шлях шибеницями, порубаними, посадженими на кілі і закатованими. У Києві Потоцький учинив криваву розправу над керівниками повстання на Лівобережжі — полковником Кизимом і його сином Кизименком.

ив, Київщину, Брацлавщину, Волинь і Поділля, щоб закликати українське населення підніматися на збройну боротьбу, для повалення влади шляхетської Польщі на Україні. Пропонувалося запасатися зброєю, порохом, харчами. Запорожці водночас дізнавалися про розташування королівських гарнізонів, їх чисельність, озброєння, військові плани. Карпа Скидана Острянин направив на Дон за допомогою. Доиски козаків пообіцяли весною направити загін, а поки надіслали на Січ зброю, коней, порох.

У лютому 1638 року у Польщі дізналися, що на Запорожжі зосередилася велика кількість запорожців, випишників і селян, які втекли від панщини. Полковник Станіслав Потоцький, брат Миколи Потоцького, наказав ротмістру Мелецькому і гетьману реєстрових козаків Караїмову з шістьма тисячами загону польських жовнірів і

реєстрових козаків захопити Січ і знищити «свавілля не цтво».

На Січі завчасно стало відомо про похід королівського війська. Запорожці під керівництвом Дмитра Гуни підстергли його біля порогів і розгромили. Більшість реєстрового козацтва відмовилася виступати проти своїх і приєдналася до запорожців. Мелецький писав у донесенні Станіславу Потоцькому: «З допомогою козаків важко воювати проти їхнього ж народу — як вовком орати. Ці ж зрадники ніяк не хотіли с'ягати у прирятливий б... ті, що... на Запорожжі, є ватажки всього свавілля».

Потоцький провів мобілізацію окупаційних сил: посилив королівські гарнізони в Чигирині, Корсуні, Чернасах, Каневі та інших українських містах, з Польщі на Україну прибули додаткові загони жовнірів з гарматами та великим військовим спорядженням, місцеві магнати готувалися виступити на допомогу з своїми надворними військами.

Кількома загонами вийшли запорожці із Січі наприкінці березня 1638 року і попрямували Дніпром та ішими шляхами на Київщину і Полтавщину. Численні озброєні загони волосних козаків, селян і міщан чекали запорожців біля Лубен, Гадяча, Ніжина. Запорозьке військо оволоділо Кременчуком, Хоролом, Омельянами, Голтвицею. До нього приєдналося населення цих міст, яке допомагало у розгромі королівських гарнізонів. До Карпа Скидана, наприклад, приєднався козацький полковник Іван Злий з 700 повстанцями. Спільними зусиллями вони взяли Чигирин, польський гарнізон розгромили, реєстрівців приєднали до свого війська.

ретинути йому дорогу, від Кременчука пішов на північ і під містом Голтвицею заклали табір. Він обрав дуже зручну місцевість — яри, байраки. На високій могилі перед замком поставив гармату. Окольський описував, що Острянин посадив тисячі людей на валах, на Замковій вежі і брамі. Козаки, готуючись до тривалої і довгої війни, запаслися порохом, харчами, у Трахтемирівському монастирі влаштували лікарню. За польськими даними, військо Острянина перевершувало 10 тисяч чоловік.

12-тисячне королівське військо, що підійшло до Голтви 25 квітня, Потоцький повів у наступ, намагаючись оволодіти козацьким табором. Козаки зустріли його шаленим гарматним і рушничим вогнем. Залишивши на полі бою сотні вбитих і поранених, польське військо відступило, щоб урятувати розпочати новий наступ на козацький табір. Однак їм

ударили в спину запорозькі козаки, великий загін яких ще вночі таємно вийняв Острянин у засідку. Від запорозької навалної атаки особливо потерпіла наймана німецька піхота, а загалом понад три тисячі вбитих втратило військо Потоцького. Зазнавши поразки, воно відступило до Лубен, куди прибули із своїх маєтків кілька магнатів з надворними військами.

Запорозьке військо, по суті, встановило свою владу над усією Полтавщиною. Острянин, вирішивши остаточно розгромити ворога, повів усе Запорозьке військо на Лубни. Всі дослідники вважають, що то було необдумане рішення йти в наступ, покинувши надзвичайно зручні позиції, не дочекавшись зосередження всіх своїх сил. Було відомо, що до Острянина прямують загони повстанців. Справді, і подальші події засвідчують, що Острянин, блискучий організатор і тактик, не дотягував до рівня стратега.

Під час походу козаки розтяглися на багато кілометрів, передові частини, наблизившись до Лубен, 6 травня натрапили на укріплений польський табір і змушені були прийняти бій. Він для козаків закінчився фатально. Особливо тяжкого удару завдала польська кіннота. Острянин підтягнув резерви. Битва вщухла тільки вночі. Тяжкі втрати були з обох сторін.

перестріти під час маршу, потрапили в пастку. Під Лубнами дві з половиною тисячі озброєних селян і міщан, п'ятсот донських козаків під проводом Путивльця і Ріпки, які не знайшли Острянина, були оточені королівською кіннотою. Почався запеклий бій. Запорожці і донці мужньо билися. Потоцький запропонував оточеним припинити опір, гарантуючи всім волю. Вони погодилися, але польський гетьман скористався з цього і більшість їх знищив. Польські реєментари взагалі не одержаво зрадницьки ламали своє слово.

Водночас Острянин, поповнивши сили за рахунок покоченого люду з Ромен, полагодились гармати, заклали табір у пониззях Сули на правому березі біля села Лукомля. Однак козацькому гетьманові доповіли, що з Києва рухається шляхетська кіннота, очолена найбагат-

шим на Україні магнатом з колись православного, а тепер покатоличеного українського роду Яремою Вишневецьким, який став найлютішим ворогом козацтва. Остряник, не бажаючи пропустити Вишневецького до Лубен, залишив Лукомлю. Але і Острянин, і полковник Секирявий із своїм полком опинилися. Вишневецький прийшов раніше, і до нього приєдналися в Лубнах великий загін гусарів і чотири тисячі піхоти. Об'єднаними силами поляки розбили полк Секирявого і погналися за Острянином, який відступав до Ніжинна. Там знову козаки прийняли бій. Острянин з кіннотою був відрізаний від свого табору. Вважаючи, що бій програно, він відступив до Ромен, а звідти з часткою козаків перейшов на територію майбутньої Слобожанщини, яка тоді входила до володінь Московської держави. Цар охоче дозволяв осідати на слободах українським козакам, що були безкоштовними оборонцями від татар, зберігаючи їх козацький устрій і деякі пільги. Острянин з козаками оселився біля Чугуєва.

Однак, хоч гетьман покинув своє військо, більша частина запорожців продовжувала боротьбу під проводом Дмитра Томашовича Гуни. До пізньої ночі 3 червня тривала битва. Про втрати королівського війська записав у щоденник Окольський: «Полягло так багато і товаристів, і рідцтва, і найманого, і панського війська, що великий жалю не дає їх підрахувати». Колн б Острянин не втік, його удар з тилу допоміг би козакам здобути перемогу.

У цей час польський польний гетьман Микола Потоцький прибув з великим військом на Україну. Дмитро Гуна спочатку збудував табір на високому березі Сули. Табір був оточений з трьох боків водою і болотом,

що робив для нього великим для червня і наступ 10 старим донським табором, де рець у Січ, рець, на де в дав ся з чер ми, нана табір.

Надзвичайно обрано сам табір стерно. швидко, палн вал рови і в ними гіл та ін. фортифіка ва. Околь цей фа козацьког нера: «Н вувався

хдливост на, днвл їхніх ва заслонів, сько про ямн, зло палі і п шові від те, щоб ші всі табору». Потоцьк ля, що п повстанн

Польн но обстр мат і ру нних для ніч поча нці реф вою лан тегії.

Потоц варських прилегл дей, палн иші писа му: «Зр хотіли б я безне би прова з Віськ внірішил і піти на нього... кої біди пригиче лос і б кров вола і нас мир чи закінчив інакше зброї».

ну. Брацлавщина, Поділля, що знаходилися населялися на збройно-боях понаслідки владки Польщі на Україну, поновлювалося запалом, порохом, харчами, озброєнням, військами. Карпа Синдари, наприклад, на поміжого, Донських війська вносили наліт, а вони надіслали зброю, коней, ретунти йому дорогою, від Керменчуку до північ під містом Голтиску заклали табір. Був образ дуже зручний місцевість — яри, байраки. На вноний могоді перед замком поставили гармати. Омельський описував, що Остринин посадив тисячі людей на валах, на Замковій вежі і форті. Козаки, готувалися до тривалої і довгої війни, записалися порохом, харчами, у Тартишківському монастирі встановили лінійно. За польськими даними, військо Остринця перерешувало 10 тисяч чоловік.

12-тисячне королівське військо, що підійшло до Голтиску 25 квітня, Поточинський поїхав у наступ, намагався оволодіти козацьким табором. Козаки зустріли його шаблею гарматин і рушнички вогнем. Залишили на полі бою сотні вбитих і поранених, польське військо відступило, щоб урятувати залишки війська від козацького табору. Однак ім

нозаків захопили «свєдєніє» згаданої в записці стало відома королівському під керівництвом Гуні підлеглих порогів і розвідників рестроїли задоволювалися рогот своїх і до запаронок. писав у доносівку Поточному: «козаків важко зняти їхнього гн на вогном орати. Шийник не хотів у пригнати до Запатакини всього

і я провів мобілізаційний сил: полковників гарнизону Корсуні, Черкаш та інших українців, а Польщі на розробили додаткові військові сили. Польські місцеві магнати не хотіли дозволити козацьким надворним

Під час походу козаків розташався на багаті кілометри, передові частини, війська зійшли до Лубен, 6 травня натрапили на український північний табір, який був прийнятий бій. Від козацької закінчилась фатально. Особливо тяжкого удару завдали польським військам Остринця підлягуку резерву. Витча втратила тільки вночі. Тобіт вступили били в обох сторін.

Уночі Остринця, удавшись до хитроїсть, спрямував великий табун коней до річки в районі розташування порохом табору, а вночі учинилися палани. Вважали, що козаки пішли у наступ. Сюди вступили з польським військом влітку в своїм військом безбогом Сули до Лохиску. Це була його друга поїздка. Залишки війська, які йшли до нього на з'єднання і які Остринця сподівався

перестріти під час маршу, потрапили в пастку. Від Лубенців під полонієм тисячі обстрілювалися гарматами. Влітку до козацьких під проходом Путильської і Ріпки, які не змінили Остринця. Були оточені королівським кіннотою, Почася запеклий бій. Запорозькі і доміж мужиків бланси. Поточинський запропонував оточені підняти опорт, гарантувати, всім воно. Вони погодилися, але польський гетьман скористався з цього і більшість їх забили. Польські ретемітарі взагалі недовгозралою зрадливістю ламали своє слово.

Водночас Остринця, поповнивши сили за рухом покочаючого нуду до Ромен, поаговали гармати, заклали табори. Сули на праворуч біля села Лохиску. Однан козацькому військові доповнили, що з вступом влітку влітку кінноту, очолює набавити

ударили в спину запарозькі козаки, великий загін яких ще вночі там викривив Остринця у засідку. Від запарозької навальної атаки особливо потерпіла найважливіша пілота, а загальом поїхав три тисячі вбитих, втратило військо Поточному. Козаки поразки, воно відступило до Лубен, куди прибули із своїх маєтків кіляма магнатів з надворним військами.

Запарозьке військо, по суті, встановило свою владу над усією Полтавиною. Остринця, іршанин, встановлює розгорнути ворога, поїхав у Запарозьке військо на Лубин. Біля досвідливих вважали, що це було не обдумана рішення вій в наступ, покинувши найважливішу зброю поїхав, не дочекавшись, зосередження всіх своїх сил. Було відомо, що до Остринця примучуть загони повстанців. Справді, і поахили підлягуку засідку, що Остринця, блискавично організував тактику, не дотримав до стратегії.

Під час походу козаків розташався на багаті кілометри, передові частини, війська зійшли до Лубен, 6 травня натрапили на український північний табір, який був прийнятий бій. Від козацької закінчилась фатально. Особливо тяжкого удару завдали польським військам Остринця підлягуку резерву. Витча втратила тільки вночі. Тобіт вступили били в обох сторін.

Уночі Остринця, удавшись до хитроїсть, спрямував великий табун коней до річки в районі розташування порохом табору, а вночі учинилися палани. Вважали, що козаки пішли у наступ. Сюди вступили з польським військом влітку в своїм військом безбогом Сули до Лохиску. Це була його друга поїздка. Залишки війська, які йшли до нього на з'єднання і які Остринця сподівався

перестріти під час маршу, потрапили в пастку. Від Лубенців під полонієм тисячі обстрілювалися гарматами. Влітку до козацьких під проходом Путильської і Ріпки, які не змінили Остринця. Були оточені королівським кіннотою, Почася запеклий бій. Запорозькі і доміж мужиків бланси. Поточинський запропонував оточені підняти опорт, гарантувати, всім воно. Вони погодилися, але польський гетьман скористався з цього і більшість їх забили. Польські ретемітарі взагалі недовгозралою зрадливістю ламали своє слово.

Водночас Остринця, поповнивши сили за рухом покочаючого нуду до Ромен, поаговали гармати, заклали табори. Сули на праворуч біля села Лохиску. Однан козацькому військові доповнили, що з вступом влітку влітку кінноту, очолює набавити

ударили в спину запарозькі козаки, великий загін яких ще вночі там викривив Остринця у засідку. Від запарозької навальної атаки особливо потерпіла найважливіша пілота, а загальом поїхав три тисячі вбитих, втратило військо Поточному. Козаки поразки, воно відступило до Лубен, куди прибули із своїх маєтків кіляма магнатів з надворним військами.

Запарозьке військо, по суті, встановило свою владу над усією Полтавиною. Остринця, іршанин, встановлює розгорнути ворога, поїхав у Запарозьке військо на Лубин. Біля досвідливих вважали, що це було не обдумана рішення вій в наступ, покинувши найважливішу зброю поїхав, не дочекавшись, зосередження всіх своїх сил. Було відомо, що до Остринця примучуть загони повстанців. Справді, і поахили підлягуку засідку, що Остринця, блискавично організував тактику, не дотримав до стратегії.

Під час походу козаків розташався на багаті кілометри, передові частини, війська зійшли до Лубен, 6 травня натрапили на український північний табір, який був прийнятий бій. Від козацької закінчилась фатально. Особливо тяжкого удару завдали польським військам Остринця підлягуку резерву. Витча втратила тільки вночі. Тобіт вступили били в обох сторін.

Уночі Остринця, удавшись до хитроїсть, спрямував великий табун коней до річки в районі розташування порохом табору, а вночі учинилися палани. Вважали, що козаки пішли у наступ. Сюди вступили з польським військом влітку в своїм військом безбогом Сули до Лохиску. Це була його друга поїздка. Залишки війська, які йшли до нього на з'єднання і які Остринця сподівався

що робило його несприятливим для ворога. Вночі 12 червня Гуля організував відступ 10 тисяч козаків. Під старим Дніпром Річчям, там, де впадає річка Стариця у Сулу, у урочищі Старець, на старовинних окопах, де в дані часи козаків билися з черкаськими старостами, наказав Гуля закласти табір.

Надальніше вдало було обрано місце для табору, з сам табір побудовано майстерно. На острові козаків швидко, за кілька днів, насипали вали, викопали глибокі рови і вночі ями із загрозливими гілками на дні, шавці та ін. Цей табір був чудом фортифікаційного мистецтва. Омельський писав про це: «Фантастичний витвір мистецтва, який не можна назвати, ніж фортеця». Надлежало: «Не одні інженери дивувалися праці й добрій ана-

лічності простого селянина, дивлячись на розклад їхніх валів, окопів, батарей, заслонів, якіх козаків військо проходило і на переконі і ями, змонтовані грудими дубові пали і частотами, перебіло пали і привали, то ще більшою відвагою треба було б на те, щоб перешкоди і, подолати всі перешкоди всередині табору». Гетьман Микола Поточинський повідомив короля, що взяли штурмом табір повстанців неможливо.

Польний гетьман шодені обстрілював табір з гармат, рушнички, які змичували людей, палили села. Дмитро Гуля писав Миколі Поточному: «Зрозуміло, що ми не хотіли б і далі бити пролиті безвинної крові... Хай би провадив війну з нами, військом Запарозьким, яке зберігло відродження і поахили ланкою козацької стратегії.

Поточинський дався до варварських дій щодо населяння прилеглих сіл: змичували людей, палили села. Дмитро Гуля писав Миколі Поточному: «Зрозуміло, що ми не хотіли б і далі бити пролиті безвинної крові... Хай би провадив війну з нами, військом Запарозьким, яке зберігло відродження і поахили ланкою козацької стратегії.

Поточинський дався до варварських дій щодо населяння прилеглих сіл: змичували людей, палили села. Дмитро Гуля писав Миколі Поточному: «Зрозуміло, що ми не хотіли б і далі бити пролиті безвинної крові... Хай би провадив війну з нами, військом Запарозьким, яке зберігло відродження і поахили ланкою козацької стратегії.

кни, свинцю і селітри. Польське військо відмовлялося воювати, шляхетці тікали з табору. Командування обох сторін розпочало мирні переговори. Гуля висував вимогу, щоб на основі Переяславської угоди 1636 року відновити «козацькі золоті права і вольності, добути кривавими боєм». Поточинський не мався до продовження війни, йому вже неможливо було сподіватися на війну, козаків сили не поступалися перед королівським армією. Поточинський не вважав козацьких вимог передлядними остаточним рішенням на сеймі. 28 липня, коли переговори майже завершувалися, Гуля закликав табір і вийшов на Сейм. У північних історичних відомостях є згадка, що у 1640 році Дмитро Гуля керував силами морських походів запорозьких і доєських козаків на османів. Поточинський Генеральний фортифікатор-будівник, талановитий полководець, патріот, захисник оборонних сил нашої ду. Дмитро Гуля своєю шахетною особистістю завоював на найвище звання і учинив. Надлежало Богом і природою великим талантом будівничого, раз у раз вводить своїм храми і зручні житла для людей. Але час вимагав ахистати рішучий край, боронити свій народ від агресії і загрози життя віддав свій багаторічний справі.

Після від'їзду Гуля козацька старшина з свого боку поставила вимоги. Поточному: прийняти воєнні дії проти мирного населення, не чинити посягань над учасниками війни, дозволити їм вільно розійтися по домівках, зберегти рестроїне військо, з якому об'єднати козаків, незалежно від того, на яку бою вони вомовили.

Поточинський встановив під час переговорів. Обов'язок запорозькі військо ходили в польський табір, а вояки у козацький, і глядаючи його укріплення й музейні експонати. На разі у Корсуні обрали делегата для підписання мирної угоди.

Але сейм, що відбувся у м. Варшаві, не зміг вирішити цих угод, і підтвердив «Ординацію про встановлення свободи козацької, української, польської, литовської, чеської, владимирської, а також інших владимирської Речі Посполитої після поразки Запарозького військо у війні 1637 року, на якій встановлювалася на Україні «влада сильної руки».

По суті, скаресувалася козацька конфідація. «Ординація» позбавляла козаків права мати свій суд і обирати старшину. Рестроїна вища влада змичувала їхні права, посядала, а полковниками, айсьмовими оауалями, писави змичували, обзобом призначали і сербали поахили ког шляхти або ополчених українських шляхетців. Козацькі вояки, гетьман, скаресувалася, на той рестреїції ставився коментар, якого призначали за реноментами козацьких гетьманів. Королівський коментар і поахили новини-шляхетці, які безконтрольно управляли військом, вважали за гетьманів козаків великі прибуток. Так, коментар Шемберг козаків своє коментарство над рестреїції вважали за гетьманів за 30 тисяч золотих і намагався витягнути гроші поперучку з козаків як безконтрольнім за гетьманів, залежних від нього ораєдари. Полковники-шляхетці, у рестроїні, та чим рестроїні козаки, а й загони з наймаєм козацтва, не тільки не захищали козаків, але і добувалися до козацької адміністрації і шляхти грабу-

вати й нищити їх. Лише поахили затяти і сотинки могли захищати українців. Рестроїні козакам дозволялося селитися і вважати власність у Черкасах, Чигирині, Корсуні та інших прикордонних містах, де їх прихистити було необхідно для захисту від татар. Ставалося, завадано шкаторю зруйнувати військової організації Запарозької, знищити збройні сили України, козацьку державу. Запарозьку Січ польсько-шляхетський уряд хотів перетворити на аванпост своїх збройних сил. На Січ встановлювали королівський урядовий гарнізон. Полковники повинні були по черзі виступати на Запарозьку, щоб нести варту службу і не допускати ступення нерестроїні військових козаків на островах і річках. Під загрозою смерті модній рестроїні козаків не повинен був вийти з Запарозької без паспорту, виданого коментарю. У міщан Запарозької майже запис Голу у козаки і за видання дозвіл заміж за козака.

Для придушення «бунтів» було вирішено створити при коментарі і полковниках дію зброю, які у рестреїції, латинське. Відбувалися військові фортеці в залогоу в 700 вояків. Десять років, які віддалили прийняти «Ординацію» від початку народної, національно-визвольної війни 1648—1654 років польські феодалі назвали «десятиріччям золотого спокою», якого воно дійсно відомлялося для себе шляхом встановлення на Україні режиму найжорстокіших репресій і терору. Для українського народу це не був час, коли неземне і феодальне гноблення козаків, бузубських жорстоких форм, а соціальні національні суперечності дозрили надзвичайної напруженості. Хоч і прудивший, але опір народів настав і наразі вибухнув у 1648 році всезагально національно-визвольною війною під проводом Богдана Хмельницького, що закінчилась поваленням влад шляхетської Польщі на Україні у 1654 році.

Прологом війни 1648—1654 років саме й були «козацько-польська війна 30-х років XVII ст., які підірвали і послабили державу і політичну могутність Речі Посполитої, що і спонукало її впадати до терору і репресій. А оскільки відомо, не можуть бути гарантом тривалого панаування. (Далі буде).

Жарт номера

— Ти яку програму в БОМ закладеш?!

Мал.
Володимир
СОЛОНЬКА.

Халамидники

Якщо...

Якщо громадянин вважає, що проти нього було неправомірно застосовано тижню паліцію, нехай доведе, що вона гомома.

Вячеслав
НАЛЬБОВ.

Київ.

Якщо багато обов'язків, нема мови казати прва.

Юосин
ТЕПЛИЦЬКИЙ.
Могилів-Подільський.

Якщо надочуєте на прва вухо, дихайте ліній.

Анатолій
ПАСТЕРНАК.
Боярка.

Якщо хочете, щоб перод вам сім сканди капелюми, дати працювати геральдики...

Арадій ВІАСЮК.
Ровенська область.

З циклу
«На природі»

ЛУНА

— А-у! — авиріхав
Стеціно.
— А-у-у! — відповіла
луна.

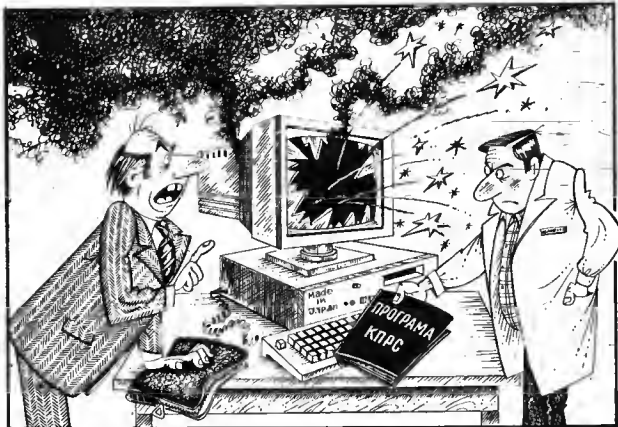
— Мене звуть Міншю!
— Міншю-о! — відповіла
луна.

— А міню звуть Світлана!
— Світлана-а!
— Ми з нею працюємо
інженерами!

— Інженерами-ні!
— Коли жасно, то жинемо ми
з нею!

— Добре-а! — відповіла
луна.

Олександр
ПЕРЛЮК.
Кіровоград.

МУЗЕЙ ПЕРЕБУДОВИ

Кожна порадна революція через якийсь час уростається музею. А от остання, найпорядніша — перебудова, — досі не увічнена ні стелами, ні експонатами, ні видагнаними особами в камені чи там бронзі.

Ви тільки уявіть: це природничий музей зелені жаби та чорні круки на видному місці, а літерів та провідників перебудови на жодному стелі ласки із сачком не вдарши, ніби їх у ній самій природі й не існувало ніколи. Це ж несправедливо! То так звинячивсь жаби, а тут — ціла перебудова! Ногатіо створили її музеї, тим більше, що директора шукати не доведеться. За таку ставку, якою ці останні в часі революції денних по-малувава, ним і я побуду.

У першому залі музею перебудови під обома білими стінами розміщено прапори, транспаранти і гасла нової доби, зашпінчені після митингів на майданах. Найголосливіший: «Наши мета — гуманний соціалізм з людським обличчям», займає передню стіну. Далі переколюють ми під ним же й сфин-

са з набережної Невя в Ленінград поставимо. Думало, що народний депутат СРСР Собчак для такого музею експонат справді з людським обличчям не пошкодує.

Четверту стіну віддамо під кольорові портрети натхненників і організаторів прискорення, які їхали першим возом перебудови, але на крутому віражі історії випали. Тим, хто штангався по-людськи зачепився і зтримався, повістимо про запас лідшимо.

Другий зал присвятимо зазначеній емоції, яка вже нічого не виробля, то й стелди стонитиуть — чисті-чистістий.

У третьому залі простір займуть задокументовані фотографії черг за горілкою та цукром, муляжі догворної вареної ковбаси з 0,001 відсотка м'яса, купони, талони, номінали на дрібні купони коштині сотені... Ця експозиція швидко поповнюватиметься, доведеться частину експонатів передавати у фінлі до інших місць.

Четвертий зал буде найпросторіший. У бетонованому бункері з кулепроникним склом лежатиме дещинці снарядів, викопаних групою Гдіяна та Іванова

під'їзником нобр в Узбекі-

стані. Далі будуть макети дач генерала та високопоставлених осіб, недовіреними мишами і недотримані слухняно більшістю скозаної програми три аркушині програми «500 днів» Шатадіна Являйського, особисті речі активних учасників перебудови, придбані в кооператорів.

Своє місце займе гудзик від костюма Шевардідзе, в якому він з трюбуна з'їзду заявив про свою відставку.

За цим на макеті виступитиме пробитий ворожою кулею піджак ведучого телепрограми «600 секунд» — Неворова.

Можна буде звернутися через пресу і радіо, то народ набірає багато чудових експонатів. Якщо всі вони не вмістяться в чотирьох залах, то міськинським виселити діл сім'ї за сім'ю, пожити у наметі, нічого з ними не стаяється. Бо музей потрібен людству, во всяка революція ліди тоді чогось зрива, коли вона, правильно, має свій музей. Як директор це вам ваяляло.

Микола БОСАК.

Ірпіль
Київської області.

Пародії

БАЛАДА
ПРО ВТРАЧЕНЕ
ОБЛИЧЧЯ

Дай, моє сичка,
Танує, танує,
танує.

На очей
Поволо помирає.
На своє обличчя
Він поглянув,
А воно
Всередині
Зорі.

Василь ГУСТІ.

(Вірш «Дінь, Мое
сичка...», нимже «Об-
личчя»).

Дай, омар,
Затягни тазаніно,
Мое зори,
До зоряний базам,
І логанує.
На своє «Обличчя»
А його нема —
Розтало там.
На очей у чиначі
Розтало.
Намалітню
Науку а літну.
Та зорю
всатан
на стелю.

Вирно,
На сачкалося Аому!
На бачити...
Ні право, ні збону.
Ні знайшов
Місяк мін вірниць.
Та ага і
Мину, ніарону!
Хто ж
амира
дівиний!

СЕКРЕТ
ПЕРЕВТІЛЕННЯ

З далеким ласин
Задивити шляхи
з зарпід бачились
у обдолоїти трині —
І ти,
лиш вчора добрий та плохий,
свогодня хог вишні
а тут-то-то-то!
анітор БОЙКО.

(Вірш «Щось а тазаніа а спала-
ху кумбба», збірка
«Обличчя до багаття»).

Равнітний чи нимирді уявля?
Та, зі своїм даним не в лад,
плоний, маловидний
додаває,
ні мінні —
ні не гайні, то талант.
Мінні а самому дини
і маванчій!
Здається, вчора славаста, ноче
і поларні явало рамаєтиса,
свогодня ж — ноче залисувєн
а дєга.
Себе і втратив, нію гонну
а сім.

Булн шуманні маринни.
Ала
дєга а соді ананіс
то Росції,
то Молю-Норі, а то Рабл...
У Гудині ланін і а Варіані
Сновороу! загдашнн, стану
і я мін.

Та зайдін ці в мінні
матморфозні!
Без сумніву гадаю,
що — аїр мін.
Лишчє рідко німчаться
на трині,
то, ноче мінні плохий
і добрий ти,
орин лишчє себе
а тут-то-то-то!
бо нрившого сплізаччч
на знайтн.
нама ії шануваєннн
а дєга!

Лишчє дрімунна «Гідна
одно:
«Колн ти станаш зин самини
а собог!»
залутна із критичним ноче.
Ані а самому аса це нєа
боком.
Обрідно бутн Кунюм
а ноче.
Проте, щоб звелдін
залишатись
Бойдом,
а замало рини
до прїзваччя мого!

Анатолій БОРТИНІЙ.
Вінницький.

А у вас вся слима біла!

Є ТАКА ПАРТІЯ!

Як нещодавно стало відомо, у комісії при Раді Міністрів УРСР подали всі необхідні для реєстрації документи нова партія. Здається, вона має всі шанси, аби здобути популярність серед народних мас і стати впливовою парламентською партією. Це — Українська партія шанувальників горілки. Ось що розповідає її голова Василь Микитович Нечипорук:

Наша партія об'єднує в своїх лавах найбільш активних любителів горілки, лива, лікеру та інших спиртних напоїв. Середниці її знаходяться в різних кутках України: 18 — у містах і 34 — у селах. Під прапором демократичного статуту зібралось вже понад 7 тисяч чоловік. В УІПШ, крім основної маси споживачів оковитої, існує ще й фракція — любителів лива і фракція саомогон-

ників. Наша програма: поступовий перехід до ринку при ринковій ціноутворенні, припинення гонін на саомогонників і надання їм статусу вільних підприємців, зниження ціл на горілку та закуски. З дня на день ми чекаємо повідомлення з Канади про транспортування вантажу (гуманітарної допомоги нашої партії) — 40 000 декалітрів відмінної перлірки.

Варто зазначити, що УІПШ має можливість програмити на весь світ задоволюючи однією зі своїх членів. Жителі містечка Гніваві, Вінницької області Іван Пергюв Булава найвищою після трьох років важкої праці опосіб перетворення значної води на горілку (39,5%). Членим партії шакувальників горілки — мове, статистичний громадянин України, нікому — виповнився 21 рік, що поділяє положення

програми партії і дотримуватиметься її статуту.
Дмитро ЛИХОВІН.

Мал.
Василь ФЛЮРКА.

Анатолій БОРТИНІЙ.
Вінницький.

МОСТАНОВА

Записав Тимофій ПРОКОПЕНКО.
Мал. Сергій ФЕЛЬКА.

СПОГАДИ ПЕНСІОНЕРА

Того дня ні не поспішав до своєї «комуналки». Навіть не користуватися трояколюсом, не проїзд ним аж мілень від сім'яди. Тримавши англ на плечі, як набити на параді, а повагом прокинувся до майба, етолюючіших вулицях.

Лише ажк втратився, то не тільки усе місто бачити, що в, радліський пенсіонер, сьогодні при мокупці!

Іван ІНДРУК.

Ровно.

JOHN.

6.30 «Ранок».
9.00 «Контакт». Економічний ог-

45	Говоримо	українською.	25
	Відповіді на листи.		
95	«Пломінь». Клуб української		23
	місн.		

необходно државно

5	Вечірній вісник.	
5	Музичний фільм «Мого Бать-	
	ка пісня.	23.
5	Не сесії Верховної Рад	25.

необходимо з'ясувати

Вечірній вісник.
На сесії Верховної Ради

